

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

11–15. decembar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Decembar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 15. 12. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.719,19	2,49%	21,14%
Dow Jones Industrial	SAD	37.305,16	2,92%	12,36%
NASDAQ	SAD	14.813,92	2,85%	37,03%
Dax 30	Nemačka	16.751,44	-0,05%	19,77%
CAC 40	Francuska	7.596,91	0,93%	16,47%
FTSE 100	Velika Britanija	7.576,36	0,29%	2,02%
NIKKEI 225	Japan	32.970,55	2,05%	17,53%
Shanghai Composite	Kina	2.942,56	-0,91%	-7,14%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,50%	-19,2	10,9
	10y	2,01%	-26,1	-6,9
Francuska	2y	3,00%	-13,0	65,2
	10y	2,55%	-28,2	-4,0
Španija	2y	2,96%	-18,1	37,6
	10y	2,99%	-30,6	-15,9
Italija	2y	3,10%	-22,6	9,6
	10y	3,72%	-34,7	-43,3
UK	2y	4,29%	-30,0	89,4
	10y	3,69%	-35,4	44,3
SAD	2y	4,45%	-27,6	21,0
	10y	3,91%	-31,5	46,6
Kanada	2y	3,95%	-20,2	26,3
	10y	3,12%	-25,3	33,7
Japan	2y	0,07%	-0,8	9,0
	10y	0,69%	-6,9	44,0

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0910	1,43%	2,93%	USD/EUR	0,9165	-1,42%	-2,86%
EUR/GBP	0,8587	0,16%	-1,50%	USD/GBP	0,7871	-1,25%	-4,29%
EUR/CHF	0,9477	0,04%	-3,97%	USD/CHF	0,8686	-1,37%	-6,69%
EUR/JPY	154,97	-0,51%	5,86%	USD/JPY	142,04	-1,91%	2,85%
EUR/CAD	1,4584	-0,29%	0,70%	USD/CAD	1,3367	-1,71%	-2,17%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,90%	0,1	250,1	5,32%	0,0	100,0	5,19%	-0,1	175,9	1,70%	-0,1	124,8
1M	3,85%	0,0	216,2	5,36%	0,1	103,1	5,20%	-0,4	173,2	1,70%	0,0	124,6
3M	3,92%	-3,0	185,8	5,36%	-0,2	85,5	5,21%	-1,6	153,5	1,70%	0,0	131,1
6M	3,91%	-2,3	141,9	5,22%	-7,2	52,5	5,15%	-7,1	114,5	1,70%	1,0	161,0
12M	3,64%	-8,1	77,7	4,86%	-16,2	8,6	4,87%	-20,2	53,8	1,44%	2,4	174,7

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	25. 1. 2024.	4,00
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	31. 1. 2024.	5,00–5,25
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	1. 2. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	24. 1. 2024.	4,75
Narodna banka Švajcarske	1,75	0,25	22. 6. 2023.	21. 3. 2024.	1,50

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 1,43% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0742 do 1,1009 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0744 do 1,1005 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Tokom prve polovine nedelje nije bilo znatnije promene vrednosti kursa EUR/USD, koji se kretao oko 1,0750 američkih dolara za evro. Pažnja tržišnih učesnika bila je usmerena na sastanke FED-a i ECB-a u drugoj polovini nedelje.

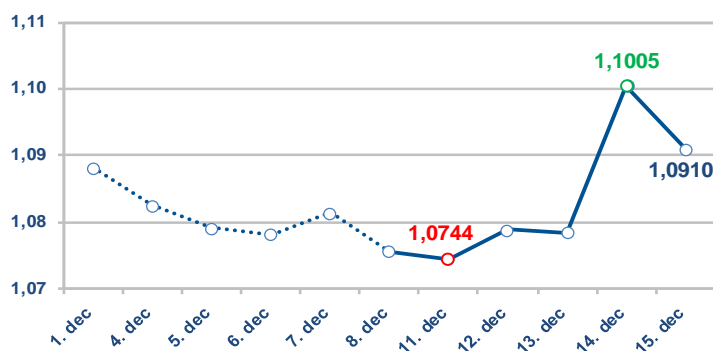
U ponedjeljak je evro tokom dana blago slabio, te je na kraju dana valutni par EUR/USD iznosio 1,0744 američka dolara za evro, što ujedno predstavlja i najnižu vrednost zabeleženu na kraju dana tokom prethodne nedelje. U utorak je evro ojačao, nakon objavljivanja podataka o ZEW indeksu ekonomskih očekivanja, koji je i za Nemačku i za zonu evra bio veći od procenjenog. ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u decembru je povećan za 3 poena, sa 9,8 na 12,8. ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra povećan je za 9,2 poena, sa 13,8 na 23,0. Kasnije u toku dana objavljeni su podaci o stopi rasta potrošačkih cena u SAD. Podaci su bili većinom u skladu sa očekivanjima, te nije došlo do snažnije tržišne reakcije. Godišnja stopa rasta potrošačkih cena u novembru iznosila je 3,1%, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 3,2% na kraju oktobra. U odnosu na isti mesec prethodne godine, bazna inflacija je iznosila 4,0%, u skladu sa očekivanjima i podatkom iz prethodnog meseca.

Tokom posmatrane nedelje evro ojačao za 1,43% prema američkom dolaru

Najveća promena vrednosti kursa EUR/USD usledila je u noći između srede i četvrtka (nakon zatvaranja evropske sesije trgovanja), kada je, nakon završenog sastanka FED-a, dolar znatnije oslabio, tokom i posle obraćanja predsednika FED-a Pauela, koji je izjavio da inflacija usporava brže nego što se očekivalo, kao i da je ciklus podizanja kamatnih stopa najverovatnije završen. FED je kamatne stope zadržao na nepromenjenom nivou, a Pael je naglasio da se FED sada nalazi u situaciji kada su oba cilja dvojnog mandata FED-a podjednako važna. On je istakao da se nameće pitanje kada će biti prikladno da se počne sa smanjenjem restriktivnosti monetarne politike, izjavivši da je to bila tema diskusije na ovom sastanku. Govor predsednika FED-a Pauela dodatno je osnažio očekivanja tržišnih učesnika da će FED naredne godine ranije otpočeti sa smanjenjem kamatnih stopa.

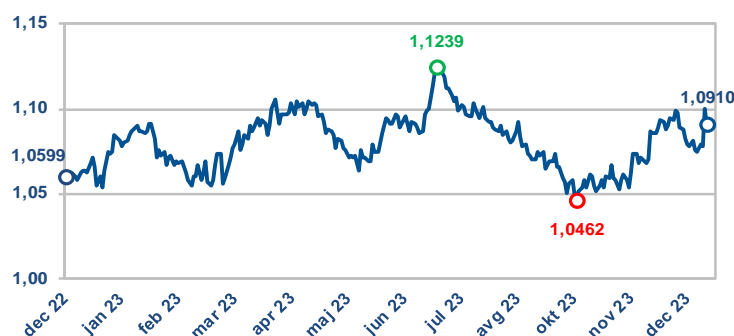
U četvrtak je kurs EUR/USD porastao, nakon obraćanja predsednice ECB-a Lagard, koja je izjavila da na sastanku nije bilo diskusije o smanjenju kamatnih stopa, kao i da su inflatorni pritisci i dalje prisutni, te da ECB ne sme da odstupi u borbi protiv inflacije. ECB je kamatne stope zadržala na nepromenjenom nivou, a Lagard je istakla da su tržišne kamatne stope znatno smanjene i da su ispod nivoa korišćenog u projekcijama ECB-a. Kurs EUR/USD, nakon govora, dostigao je nivo od 1,1009 američkih dolara za evro, što predstavlja najvišu vrednost zabeleženu u toku perioda trgovanja u protekloj nedelji.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

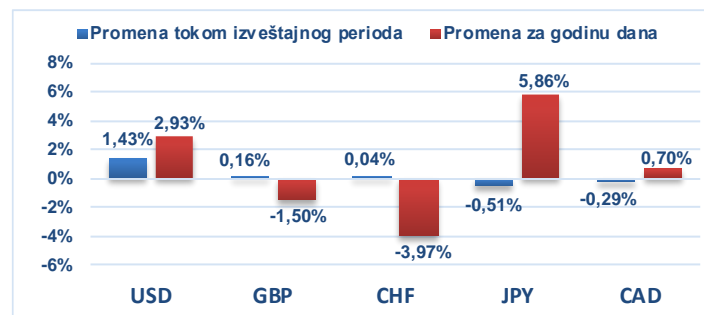
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je evro oslabio nakon objavljivanja podataka o PMI indeksu za zonu evra i Nemačku, koji su ukazali na usporavanje privredne aktivnosti. Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za decembar, smanjen je na 47,0 (sa 47,6 koliko je iznosio u novembru), a očekivao se rast na 48,0. Kompozitni PMI indeks za Nemačku smanjen je na 46,7 (sa 47,8 u novembru), a očekivao se rast na 48,2. U nastavku dana dolar je ojačao nakon obraćanja predsednika FED-a iz Njujorka Vilijamsa, koji je izjavio da je prerano da se razmišlja o smanjenju kamatnih stopa.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0910 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD opali su duž cele krive, najviše na delu dužem od jedne godine. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 28 b.p., na 4,45%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 32 b.p., na 3,91%.

Prinosi su snažno opali nakon sastanka FED-a, na kome je signalizirano da je ciklus povećanja referentne stope završen i da FED već razmatra kada da započne s njenim smanjenjem, što je znatan zaokret u odnosu na komunikaciju na prethodnim sastancima. Tržišni učesnici sada očekuju smanjenje referentne stope za 150 b.p. u narednoj godini.

FED je na sastanku koji je završen 13. decembra jednoglasno zadržao referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou (raspon 5,25–5,50%) i najavio nastavak smanjenja aktive u okviru bilansa stanja FED-a. Istovremeno, objavljene su projekcije članova FED-a, gde su stope rasta BDP-a revidirane naviše za 2023. (sa 2,1% na 2,6%), a blago naniže za 2024. (sa 1,5% na 1,4%), dok su za naredni period ostale skoro nepromenjene. Projekcije stope rasta potrošačkih cena revidirane su naniže u 2023. (sa 3,3% na 2,8%), 2024. (sa 2,5% na 2,4%) i u 2025. (sa 2,2% na 2,1%), dok se očekuje da ciljani nivo inflacije bude dostignut 2026. godine. Članovi FED-a očekuju da će referentna stopa iznositi 4,6% na kraju naredne godine, što je za 50 b.p. niže od prethodne projekcije (5,1%).

Na konferenciji za štampu nakon završetka sastanka, **predsednik FED-a Paue**l izjavio je da je ciklus podizanja kamatnih stopa najverovatnije završen, ali da nije isključena mogućnost daljeg povećanja referentne stope; da privredni rast usporava, a da tržište rada dolazi u blagi balans; da se nameće pitanje kada će biti prikladno da se počne sa smanjenjem restriktivnosti monetarne politike i da je to bila tema diskusije i na ovom sastanku; da se inflacija može vratiti na ciljani nivo bez izazivanja posledica po privredu i tržište rada; da je FED veoma oprezan, kako ne bi napravio grešku zadržavanja kamatnih stopa na visokom nivou previše dugo.

FED signalizirao kraj ciklusa povećanja referentne stope i već razmatra kada da započne sa njenim smanjivanjem

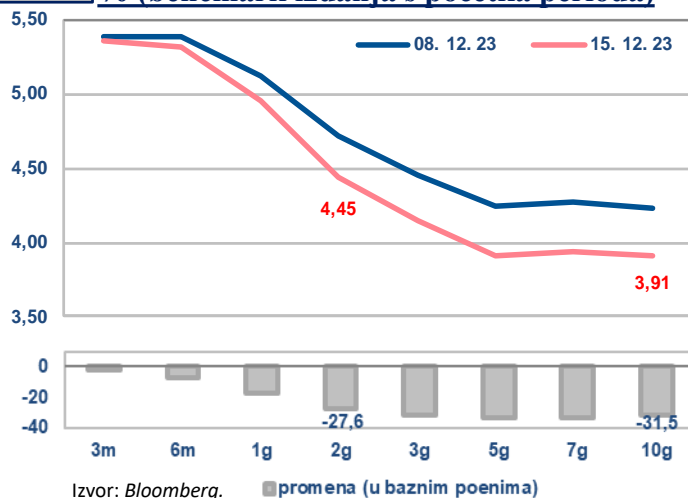
Potrošačke cene u SAD u novembru povećane su za 0,1% u odnosu na oktobar, dok se očekivalo da ostanu na nepromenjenom nivou, kao i u oktobru. Godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 3,1%, nakon rasta od 3,2% na kraju oktobra. Bazna inflacija, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, u novembru je iznosila 0,3% na mesečnom nivou, nakon rasta od 0,2% u oktobru, dok je na godišnjem nivou zadržana na 4,0%.

Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za decembar, povećan je sa 50,7 na 51,0, a očekivao se blagi pad (na 50,5). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 50,8 na 51,3 (očekivano 50,7), dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena sa 50,5 na 49,0. Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je sa 49,4 na 48,2, dok se očekivao blag rast na 49,5.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 9. decembra smanjen je na 202 hiljade i bio je ispod očekivanja (220 hiljada), dok je u prethodnoj nedelji iznosio 221 hiljadu (revidirano sa 220 hiljada).

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Indeks potrošačkih cena, G/G	Nov.	3,1%	3,1%	3,2%
Bazna inflacija, G/G	Nov.	4,0%	4,0%	4,0%
Kompozitni PMI indeks za SAD, preliminarno	Dec.	50,5	51,0	50,7

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž skoro cele krive, posebno na delu dužem od dve godine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 19 b.p., na 2,50%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 26 b.p., na 2,01%.

Na pad prinosa najvećim delom uticalo je obraćanje predsednika FED-a Pauela, u kom je istakao da inflacija usporava brže nego što je očekivano i da se nameće pitanje kada bi trebalo početi sa smanjenjem kamatnih stopa. Takođe, objavljeni podaci o PMI indeksu ukazali su na usporavanje privrede zone evra. S druge strane, predsednica ECB-a Lagard je u obraćanju istakla da su inflatorni pritisci i dalje prisutni i da borba sa inflacijom nije završena, što je uticalo na delimičnu korekciju prethodno zabeleženog pada prinosa.

ECB je na sastanku donela odluku da kamatna stope zadrži na nepromenjenom nivou. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja i kamatna stopa na kreditne olakšice iznose 4,00%, 4,50% i 4,75% respektivno. Dospеле HoV u okviru programa PEPP reinvestiraće se do kraja juna 2024, nakon čega će se reinvestiranje smanjiti u proseku za 7,5 mlrd evra mesečno do kraja 2024. godine, kada se planira završetak reinvestiranja.

ECB je objavila nove projekcije ekonomskih kretanja: u decembru je ECB revidirala naniže projekciju inflacije za 2023. godinu sa 5,6% na 5,4%, za 2024. sa 3,2% na 2,7%, dok je za 2025. zadržana na nivou od 2,1%. Projekcija bazne inflacije blago je revidirana naniže za 2023, na 5,0% (sa 5,1%), za 2024. na 2,7% (sa 2,9%), dok je za 2025. blago revidirana naviše na 2,3% (sa 2,2%). ECB je u decembru revidirala naniže projektovani rast BDP-a u ovoj i narednoj godini, za 0,1 p.p., na 0,6% u 2023, odnosno za 0,2 p.p., na 0,8% u 2024. godini.

Na sastanku ECB-a doneta je odluka o zadržavanju kamatnih stopa na nepromenjenom nivou i smanjenju obima reinvestiranja HoV u okviru programa PEPP od sredine 2024.

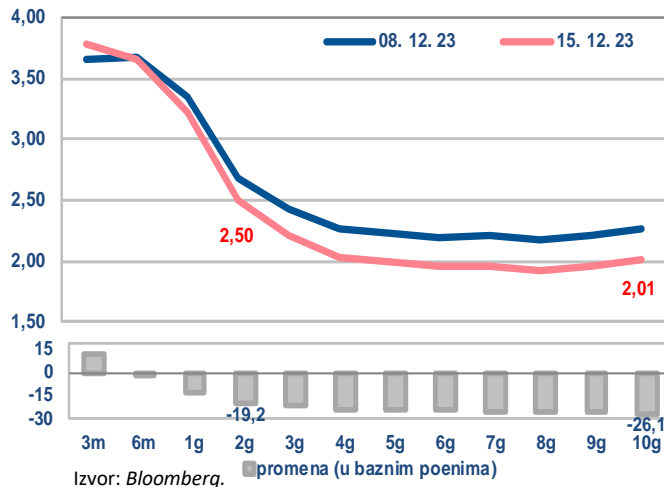
Predsednica ECB-a Lagard na konferenciji je istakla da nije bilo diskusije o smanjenju referentne stope. Ona je izjavila da su tržišne kamatne stope znatno smanjene i da su ispod stopa korišćenih u projekcijama ECB-a. Takođe, istakla je da će ECB obezbediti da kamatne stope budu postavljene na dovoljno restriktivnim nivoima koliko god bude potrebno i nastaviće da sledi pristup koji zavisi od podataka, a odluke će biti zasnovane na proceni inflacionih izgleda, bazne inflacije i transmisije monetarne politike.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za decembar, smanjen je na 47,0 (sa 47,6, koliko je iznosio u novembru), dok se očekivao rast na 48,0. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 48,1 (sa 48,7), dok je očekivan rast na 49,0. Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora zadržan je na 44,2, dok se očekivalo povećanje na 44,6. Kompozitni PMI indeks za Nemačku, prema preliminarnim podacima za novembar, smanjen je na 46,7 (sa 47,8 koliko je iznosio u novembru), a očekivao se rast na 48,2.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u decembru povećan je za 3 poena, sa 9,8 na 12,8 (očekivano 9,5). ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za Nemačku povećan je za 2,7 poena, sa -79,8 na -77,1 (očekivano -76,0).

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

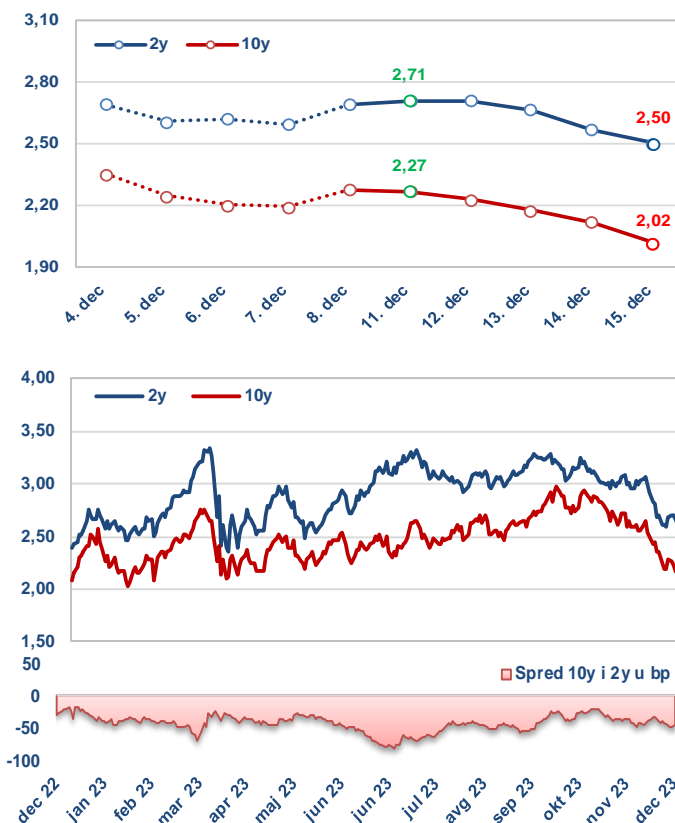
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks za zonu evra, preliminarno	Dec.	48,0	47,0	47,6
Kompozitni PMI indeks za Nemačku, preliminarno	Dec.	48,2	46,7	47,8
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku	Dec.	9,5	12,8	9,8

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

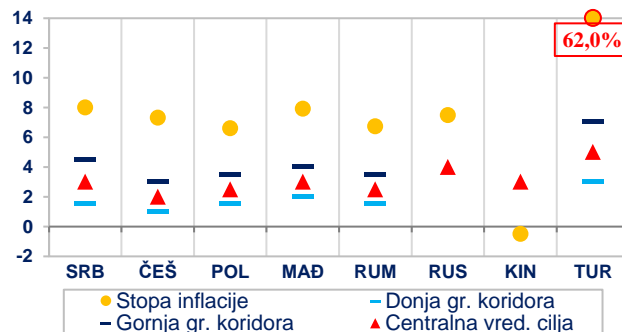
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	11. 1. 2024.	6,50
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	21. 12. 2023.	6,75
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	9. 1. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)**	10,75	-0,75	19. 12. 2023.	17. 1. 2024.	10,75
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	12. 1. 2024.	7,00
Turska (CBRT)	40,00	5,00	23. 11. 2023.	21. 12. 2023.	40,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	10. 2. 2024.	15,00
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / *T4 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. **Promena će biti obuhvaćena u narednom izveštaju.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rusije je donela odluku o povećanju referentne kamatne stope za 100 b.p., na 16,00%, u skladu sa očekivanjem analitičara. Ovo je peto uzastopno povećanje referentne stope od jula ove godine (ukupno za 850 b.p.). U saopštenju se navodi da su **inflacioni pritisci u Rusiji i dalje na visokom nivou**. Stopa inflacije u Rusiji u novembru je iznosila 7,5% YoY, što je iznad podatka iz oktobra (6,7% YoY). U saopštenju se navodi da očekivano vraćanje stope inflacije na ciljnu vrednost tokom 2024. godine i dalja stabilizacija stope inflacije na nivou od oko 4% YoY podrazumevaju da će zategnuti monetarni uslovi biti zadržani tokom dužeg vremenskog perioda.

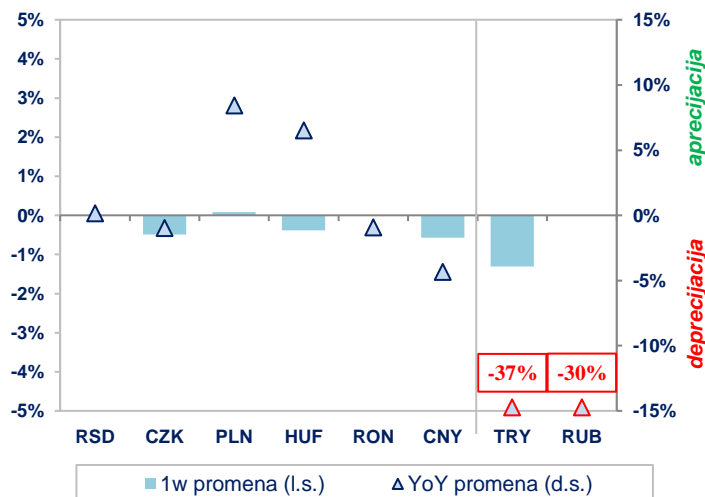
Centralna banka Kine zadržala je *Medium-term Lending Facility (MLF)* stopu na nepromenjenom nivou od 2,50%. MLF stopa nalazi se na nepromenjenom nivou od avgusta ove godine.

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Fitch Ratings* potvrdila je kreditni rejting Mađarske na nivou od BBB, uz negativne izgledi za njegovo dalje kretanje. Agencija je navela da negativni izgledi odražavaju primenu određenih politika, poput uvođenja poreza na ekstraprofit u pojedinim sektorima i subvencionisanje kamatnih stopa, koje štete transmisiji monetarne politike. S druge strane, agencija *Fitch Ratings* istakla je da je kreditni rejting Mađarske podržan jakim strukturnim pokazateljima u odnosu na druge zemlje s kreditnim rejtingom BBB, privrednim rastom koji je podstaknut investicijama i solidnim neto prilivom stranih direktnih investicija.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljene su i sledeće **stope inflacije za novembar**:

- Kina: -0,5% YoY** (-0,5% MoM), što je ispod nivoa iz oktobra od -0,2% YoY (-0,1% MoM) i ispod očekivanja analitičara (-0,2% YoY).
- Češka: 7,3% YoY** (0,1% MoM) i nalazi se ispod nivoa iz oktobra od 8,5% YoY (0,1% MoM), ali blago iznad očekivanja analitičara (7,2% YoY / -0,1% MoM).
- Rumunija: 6,7% YoY** (0,0% MoM) i znatno je ispod podatka iz oktobra od 8,1% YoY (0,6% MoM), kao i značajnije ispod očekivanja analitičara (7,2% YoY / 0,4% MoM).
- Poljska: 6,6% YoY** (0,7% MoM), što je blago iznad preliminarne procene od 6,5% YoY.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,360	-10,0	-76,0
Češka (2032)	4,031	-20,3	-80,5
Poljska (2032)	5,267	-33,3	-157,4
Mađarska (2032)	6,462	-53,7	-257,9
Rumunija (2032)	6,638	-26,3	-166,3
Turska (2032)	26,280	-315,0	1219,0
Kina (2032)	2,690	-4,7	-25,8

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

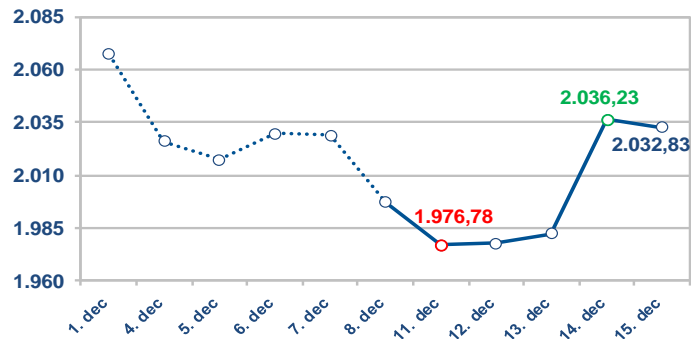
Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 1,78% i kretala se u rasponu od 1.976,78 do 2.036,23 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata uticali su sledeći faktori: odluka FED-a da zadrži postojeći nivo kamatnih stopa uz prognoze smanjenja za 75 b.p. u 2024, dok pojedini tržišni učesnici očekuju čak i 200 b.p., podstaknuti podacima o usporavanju inflatornih pritisaka u SAD; pad vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD, kao i vest o povećanoj tražnji za zlatom u Kini uz rast tamošnje cene zlata iznad proseka cena na međunarodnom nivou usled zabrinutosti investitora zbog mogućeg usporavanja ekonomije, smanjenja izvoza, problema u sektoru nekretnina i pada vrednosti juana.

Cena zlata porasla za 1,78% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.032,83 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata uticali su: podaci s tržišta rada u SAD koji su ukazali na snažnu ekonomiju i podstakli investitore da koriguju svoja očekivanja o smanjenju kamatnih stopa FED-a; rast cena akcija nakon CPI izveštaja u SAD, kao i izjave pojedinih članova FED-a nakon sastanka da je prerano da se završi s restriktivnom monetarnom politikom u borbi protiv inflacije.

3.1 Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

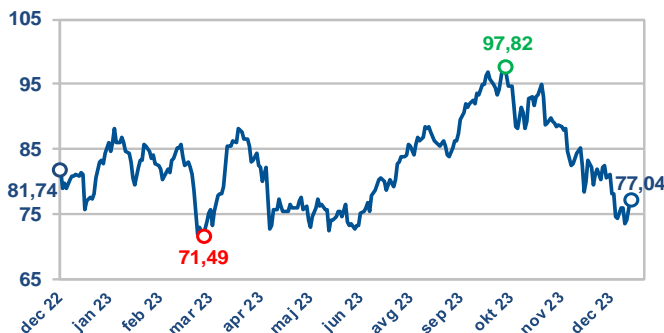
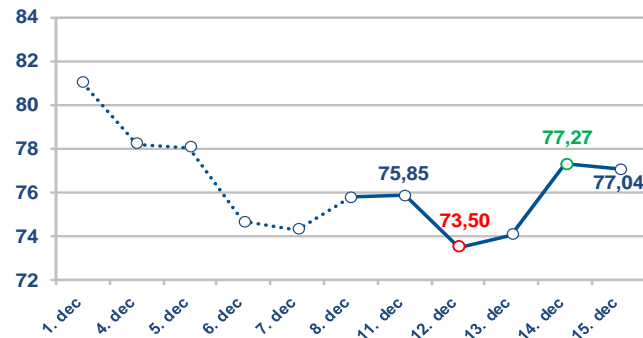
Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa brent od 1,65%, koja se kretala u rasponu od 73,50 do 77,27 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene nafte uticali su sledeći faktori: predviđanje OPEC-a o značajnom smanjenju ponude u narednom tromesečju usled usporavanja privrednog rasta; povećan izvoz nafte iz Venecuele ka Indiji; napadi raketama i bespilotnim letelicama jemenskih Huta na komercijalne brodove u Crvenom moru; izbegavanje plovidbi ka Sueckom kanalu i prelazak na dužu rutu oko Afrike; signaliziranje FED-a o završetku politike povećanja nivoa kamatnih stopa; vest da je Ministarstvo energetike SAD pokrenulo kupovinu sirove nafte radi dopune zaliha strateških rezervi, kao i izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o padu zaliha nafte u SAD.

Cena nafte porasla za 1,65% i na kraju posmatranog perioda iznosila 77,04 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su: podaci o povećanju proizvodnje nafte u SAD i državama koje nisu članice OPEC-a; zabrinutost zbog viškova na strani ponude nafte; rast deflatornih pritisaka u Kini i slaba domaća tražnja dovode u sumnju ekonomski oporavak zemlje, a time i smanjene izgleda za rast tražnje za naftom početkom 2024; projekcije Medunarodne agencije za energetiku (IEA) o smanjenju tražnje za naftom u poslednjem tromesečju 2023, kao i pad cene nafte tipa Urals ispod gornje granice cena od 60 dolara po barelu, koju je za rusku naftu odredila G7.

3.2 Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.